

27. NEML SÛRESİ

Mekke döneminin ortalarında, Şuarâ sûresinden sonra indirilmiştir. Adını, on sek izinci ayetinde geçen ve Süleyman Peygamberin karıncalarla iletişim kurduğunu anlatan “neml: karınca” kelimesi nden almıştır. 93 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah’ın Adıyla!

Beni yoktan var edip üstün yeteneklerle donatan ve kulluk göreviyle yeryüzüne gönderen sonsuz şefkat ve merhamet sahibi yüce Rabb’imin adıyla, O’nun verdiği güç ve yetkiye dayanarak ve yalnızca O’nun adına okuyor, söylüyorum:

1. Tâ, Sîn. Dinle bak, ey insan! Rabb’inden sana bir mesaj geldi: **Bunlar Kur’an’ın**, insanlığa mutluluk ve kurtuluş yollarını gösteren o **apaçık** ve apaydınlık **kitabın ayetleridir**.

2. Bu kitap, **inananlara yol gösterici** ve ilâhî nîmetleri haber ver e n **bir müjdeci** olarak,

doğrudan Allah tarafından gönderilmiştir.

3. O inananlar ki, namazlarını tam bir duyarlılıkla ve düzenli olarak **kılarlar**, ekonomik ve sosyal kulluğun özel bir örneği olan **zekâtı** hak sahiplerine **verirler** ve ilâhî mahkemenin kurulacağı **öte dünyanın varlığına tüm kalpleriyle inanırlar.**

4. Öte dünyanın varlığına inanmayan ve dolayısıyla, yapıp ettiklerinin hesabını vermeyeceklerini zanneden, bu yüzden de hiçbir ahlâkî kural tanımayan o inkârcılara **geline; Biz,** insanlığın yaratıldığı günden bu yana Peygamberlerin onlara öğrettiği yasalara göre, kötü olduğunu bile bile **yaptıkları** o çirkin **işleri,** zamanla **kendilerine süslü gösterdik. Böylece onlar,** inkâr ve cehâlet karanlıklarında **bocalayıp giderler.**

5. İşte onlar, bu dünyada azabın en kötüsüne müstahak olanlardır; âhirette de en büyük kayba uğrayacak olanlar,

onlardır.

6. Ey insan! Gerçekten bu Kur'an sana, sonsuz hikmet ve ilim sahibi olan Allah tarafından gönderiliyor:

7. Hani Mûsâ, ailesiyle birlikte Medyen'den Mısır'a dönerken, Sînâ dağı yakınlarında yolunu kaybetmişti. Hava soğuk ve karanlıktı. Mûsâ uzaklarda bir ateşin yandığını görünce **ailesine, "Ağaçların arasında bir ateş ilişti gözüme!" dedi,** "Siz burada bekleyin, gideceğimiz yönle ilgili **size oradan bir haber getireyim, ya da hiç değilse bir parça köz getireyim ki, ateş yakıp ısınabilesiniz."**

8. Ve Mûsâ oraya yaklaşıncâ, Allah tarafından **ona şöyle seslenildi:** "Ey Mûsâ! İnsanlığa hidâyeti göstermek için yakılan **bu ateşin olduğu yerde ve çevresinde bulunan herkes kutlu kılınmıştır!** Öyleyse, sen de ilâhî nur ile aydınlan! **Âlemlerin sahibi, efendisi ve Rabb'i olan Allah, yüceler yücesidir!"**

9. “Ey Mûsâ! Hiç kuşkusuz Ben, sonsuz kudret ve hikmet sahibi Allah’ım! O hâlde çıkar ayakkabılarını, çünkü şu an Sînâ dağının eteklerindeki kutsal Tuvâ vadisinde, yüce bir makâmın huzurunda bulunuyorsun!”

10. “Ben seni Peygamber olarak seçtim ve sana mûcizeler verdim. Şimdi asânı yere at!”

Bunun üzerine, **Mûsâ** elindeki değneği yere attı; **onun tıpkı küçük bir yılan gibi hızla hareket ettiğini görünce** korkuya kapıldı ve **arkasına bile bakmadan dönüp kaçmaya başladı.** Allah, **“Korkma, ey Mûsâ!”** dedi, **“Çünkü sen artık bir Peygambersin ve Peygamberler, benim huzurunda asla korkuya kapılmazlar!”**

11. “Ancak, her kim zulmeder ve zulümde diretirse, işte o korksun Benden! Çünkü zulüm, kesinlikle cezasız kalmayacaktır. Bununla birlikte, zulmeden kişi bile, kötülük yaptıktan sonra tövbe eder ve hayatını iyi yönde değiştirerek kötülüğü

iyiliğe dönüştürürse, şunu iyi bilsin ki, hiç şüphesiz ben, içtenlikle tövbe edildiği takdirde en büyük günahları bile bağışlarım, çok ama çok merhametliyim.”

12. Şimdi elini koynuna sok; onu geri çıkardığında, —herhangi bir hastalıktan değil, Peygamberliğinin bir alâmeti olarak— gözleri kamaştıracak derecede ısl ısl, bembeyaz olarak çıkacaktır. Yılana dönüşen asâ ve parlayan el, Firavun’a ve halkına gösterilecek dokuz mûcizeden ikisidir. Doğrusu onlar, işledikleri zulümler yüzünden gerçekten de yoldan çıkmış bir toplum hâline geldiler.

13. Böylece Mûsâ, Firavunun karşısına çıkıp ona ilâhî buyrukları tebliğ etti. Fakat Firavun ve adamları inkârda direttiler. Öyle ki, hiçbir şüpheye yer vermeyecek biçimde hakîkati ortaya koyan apaçık mûcizelerimiz onlara ulaşınca, “Bu olağanüstü olaylar, apaçık bir büyüdür!” dediler.

14. Ve bunların birer ilâhî mûcize olduğunu pekâlâ bildikleri hâlde, zulüm ve kibirleri yüzünden hepsini inatla inkâr ettiler. Şimdi insanlık tarihini bir gözden geçir de bak bakalım; yeryüzünde fesat çıkaran bozguncuların sonu nice olmuş!

Zâlimleri bekleyen acı âkıbete dikkat çekildikten sonra, geelim müminlere müjdelenen ilâhî nîmetlere:

15. Hiç kuşkusuz biz Davud’a ve oğlu Süleyman’a derin bir kavrayış, üstün bir yetenek, engin bir **bilgi** ve hikmet **verdik**. Bundan dolayı her ikisi de, **“Bizleri inanan kullarından bir çoğuna üstün kılan Allah’a hamd olsun!”** diye duâ ederlerdi.

16. Süleyman, babasının ölümünün ardından onun yolunu izleyerek **Davud’un mirasçısı oldu**. Kendisine öyle muhteşem bir güç verilmişti ki, **“Ey insanlar!”** diyordu, **“Bize kuşların dili ve diğer bütün varlıklarla iletişim kurma tekniği**

öğretildi ve her konuda bilgi, beceri ve imkânlar verildi bize. Doğrusu bu, bize Allah tarafından bahşedilmiş apaçık bir lütuftur.

17. V e günlerden bir gün, cinlerden, insanlardan ve kuşlardan oluşan ordusu Süleyman'ın huzurunda toplanmış ve Allah yolunda cihat etmek üzere düzenli gruplar hâlinde yola koyulmuşlardı.

18. Derken, Karınca Vadisine geldiklerinde, yuvanın disiplin ve düzeninden sorumlu bir karınca “Ey karıncalar!” diye seslendi, “Derhal yuvalarınıza girin ki, Süleyman ve askerleri farkında olmayarak sizi çiğnemesinler!”

19. Süleyman, karıncanın bu sözünü işitince Allah'ın kudret ve merhametini gözler önüne seren bu hayret verici manzara karşısında hayranlıkla gülümsedi ve Allah'ın kendisine verdiği bunca nîmetleri düşünerek “Ey Rabb'im!” diye yalvardı, “Gö nlüme öyle

duygular ilham et ki, bana ve ana babama bahşettiğin nîmetler için sana şükreden bir kul olayım ve dâimâ senin hoşnut olacağın güzel ve yararlı işler yapayım ve ey Rabb'im, sonsuz lütuf ve rahmetin sayesinde beni tertemiz kullarının arasına kat."

20. Sonra ordusundaki **kuşları teftiş ederken**, çavuşkuşu yani ibibik cinsinden olup, özel yeteneklerle donatılmış Hüdühüd adlı kuşun yerinde olmadığını gördü. Bunun üzerine, **"Hüdühüd'ü niçin göremiyorum; yoksa görevini terk edip kayıplara mı karıştı?" dedi.** Ordu içinde disiplini bozacak bu tür sorumsuzlukların ne büyük felâketlere mal olabileceğini gâyet iyi bildiğinden, işin ciddiyet ve önemini göstermek üzere şöyle dedi:

21. "Bu konuda bana geçerli bir mâzeret göstermediği takdirde, onu ya şiddetli bir şekilde cezalandıracağım; ya da derhal kafasını koparacağım!"

22. Fakat çok geçmeden Hüdhdüd ansızın çıkageldi ve “Ey Süleyman!” dedi, “Ben uzak diyarlara gittim. Araştırmalarım sonucunda, senin bile henüz bilmediğin bazı şeyler öğrendim ve Yemen’deki Sebe Krallığı hakkında kesinlikle doğru bir haber getirdim sana.”

23. “Oranın halkını Belkis adında bir kadının yönettiğini ve ona, bir kralın sahip olması gereken her türden bilgi, beceri ve imkânın bahşedildiğini gördüm. Ayrıca onun, çok büyük ve görkemli bir de tahtı var.”

24. “Ve yine gördüm ki, kend isi de, halkı da, Allah’ı bırakıp Güneş’e secde ediyorlar. Demek ki şeytan, yaptıkları bu çirkin işleri kendilerine güzel ve çekici göstererek onları yoldan çıkarmış; bu yüzden doğru yolu bulamıyorlar.”

25. “Hâlbuki, göklerde ve yerde gizli olan her şeyi ortaya çıkaran ve sizin gizlediğiniz ve açığa vurduğunuz her şeyi bilen o yüce

Allah’a secde ve kulluk etmeleri gerekmez miydi?”

26. “O Allah ki, kendisinden başka ilâh yoktur; mutlak kudret ve hükü mranlığın, yani en yüce tahtın sahibidir.”

27. Süleyman, “Doğru mu söylüyorsun, yoksa yalancının biri misin; bunu yakında göreceğiz” dedi ve derhal yazdırdığı mektubu Hüdhdüd’e verip:

28. “Şu mektubumu götür ve gizlice önlerine atıver, sonra o nlardan biraz uzaklaşarak bir kenara çekil ve onları dikkatle gözetle, bakalım ne yapacaklar?”

29. Belkis Süleyman’ın mektubunu alır almaz, “Ey ileri gelenler!” diye vezirlerine seslendi, “Bakın, bana çok değerli bir mektup geldi.”

30. “Mektup Süleyman’dan geliyor ve ‘Rahman ve Rahim Allah’ın adıyla’ başlıyor.”

31. “Mektupta diyor ki: “Sakın bana karşı koymaya kalkmayın; derhal Müslüman olup huzuruma gelin!”

32. “Ey ileri gelenler!” dedi Belkıs, “Bu mesele hakkındaki görüşlerinizi bildirin bana; çünkü bilirsiniz ki, ben size danışmadan hiçbir konuda karar vermem.”

33. Vezirler, “Sayın kraliçemiz! Biz son derece güçlü ve savaşı bir milletiz, gerekirse Süleyman’ın ordusuyla da savaşabiliriz. Fakat yine de ferman senindir; düşün ve ne buyuracağına sen karar ver!” dediler.

34. Bunun üzerine Belkıs, “Doğrusu, despot yöneticiler, diktatörler ve krallar bir ülkeye girdikleri zaman, oranın düzenini altüst ederler ve halkının soylu ve onurlu insanlarını öldürerek, esir ederek veya sürgüne göndererek aşağılık ve perişan bir hâle getirirler; herhâlde bunlar da böyle yapacaklardır.”

35. “Bu yüzden, meseleyi barış yoluyla çözmek için elimden geleni yapacağım. **Onlara** —dostluk ve barış mesajı olarak— altın, gümüş ve mücevheratla dolu **bir armağan gönderecek ve elçilerin getirecekleri cevabı bekleyeceğim.** Bakalım, Süleyman mal mülk ile savuşturulabilecek bir kimse miymiş?”

36. Belkıs'ın gönderdiği elçiler **Süleyman'ın huzuruna çıkınca** Süleyman, “**Siz bu mallarla bana lütufta bulunduğunuzu mı sanıyorsunuz?** Bu önemsiz ve ucuz teklifle mi geliyorsunuz bana? Şunu iyi bilin ki, **Allah'ın bana bahşetmiş olduğu** ilâhî nîmetler, **size verdiği** servet, zenginlik gibi gelip geçici şeylerden çok daha hayırlıdır. **O hâlde sizin bu hediyeniz, ancak sizin** gibi mânevî değerlerin kıymetini bilmeyen, yalnızca maddî zenginliklere değer veren insanları **sevindirir.”**

37. “Getirdiğin bu hediyeleri al ve **ülkene geri dön.** Onlara de ki; eğer ilâhî hükümlere boyun eğmemekte ısrar ederlerse, **asla karşı**

**duramayacakları m ü t h i ş ordularla
üzerlerine yürüyeceğiz ve hepsini aşağılık
ve perişan bir hâlde oradan sürüp
çıkaracağız!”**

Süleyman'ın sahip olduğu baş döndürücü kudret ve zenginliği gören elçiler ülkelerine dönüp durumu kraliçeye bildirdiler ve böyl esine kudretli bir orduyla asla baş edemeyeceklerini anlattılar. Bunun üzerine Belkis, Süleyman'ın isteklerini görüşmek ve kendilerini dâvet ettiği dini öğrenmek üzere, Kudüs'e geleceğini bildirdi.

38. Bu haber üzerine Süleyman, yönetimde sözüne değer verdiği yakınlarını topladı ve onlara, **“Ey ileri gelenler!” dedi, “Onlar Allah'ın hükmüne boyun eğmiş bir hâlde huzuruma gelmeden önce, hanginiz Belkis'in sarayındaki tahtını bana getirebilir?”**

39. Süleyman'ın emrindeki cinlerden güçlü ve yetenekli biri olan ifrit, **“Sen daha yerinden kalkmadan onu sana getirebilirim!” dedi,**

“Gerçekten bunu yapabilecek güce sahibim ve son derece güvenilir biriyim.”

40. Orada, Peygamber olarak **“kitap ilmine sahip tek kişi olan Süleyman İfrit’e:** Demek sen o tahtı daha ben yerimden kalkmadan getirebilirsin öyle mi? **“Ben ise onu sen gözünü açıp kapatıncaya kadar sana getirebilirim!” dedi.** Süleyman daha sözünü bitirmeden, taht yanlarında beliriverdi. Süleyman, **onu yanı başında duruyor görünce, “Bu,** verdiği nimetlere karşı **şükredip etmeyeceğimi sınamak için Rabb’imin bahşetmiş olduğu lütuflardandır. Her kim şükrederse, yalnızca kendi iyiliği için şükretmiş olur; kim de nankörlük ederse, doğrusu Rabb’im Ğanî’dir,** hiç kimseye ve hiçbir şeye muhtaç değildir, **Kerim’dir,** sonsuz lütuf ve kerem sahibidir.”

41. Süleyman, saltanat ve zenginliğin gelip geçici olduğunu, bunların ancak imtihan amacıyla insana verildiğini, bu gibi dünyevi nimetlerin parlaklığına aldanıp da ahireti unutmamak gerektiğini, hiç

bitmeyecek gerçek saltanatın, zenginliğin Allah katında olduğunu Belkıs'a —etkileyici bir üslûpla— anlatmak istiyordu. Bunun için, adamlarına, **“Onun tahtını, üzerinde bir değişiklik yaparak tanınmaz hale getirin!” dedi, “Bakalım onun nasıl bir anda el değiştirdiğini ve eski şaşaasını, güzelliğini kaybederek perişan hale geldiğini gördükten sonra, dünyevî zenginliklerin gelip geçici olduğunu anlayıp doğru yolu bulabilecek mi, yoksa tahtı tâcı uğrunda imanı reddederek doğru yolu bulamayan kimselerden mi olacak?”**

42. Nihayet, Belkıs Süleyman'ın huzuruna gelince, ona tahtı gösterilerek, **“Senin tahtın böyle mi?” diye soruldu. O da, “Evet, sanki bu o!” dedi, “Zaten buraya gelmeden önce bize İslâm inancı hakkında bilgi ulaşmış ve Allah'ın birliğine ve senin hak Peygamber olduğuna iman ederek Müslüman olmuşuk.”**

Belkıs'ın o güne kadar neden iman etmediğine gelince:

43. Allah'ın dışında tapıldığı varlıkların, kendisini dünyada ve âhirette kurtuluşa ileteceği inancı, **onu** o zamana kadar tevhid dinine girmekten **alıkoymuştu. Çünkü o, inkârcı bir kavimdendi** ve içinde yetiştiği toplumun kültüründen, inancından ister istemez etkilenmişti.

44. Daha sonra ona, “Saraya girer m isiniz?” dendi. Belkis saraya girip **onun** ışıltılı parlayan saydam döşemesini **görüncə,** orayı **derin bir su zannederek,** ıslanmasın diye **eteğini topladı.** Bunun üzerine Süleyman, **“Korkma!” dedi, “Bu, zemini şeffaf kristal ile döşenmiş** ve her yanı cilâlanarak parlatılmış **bir saraydır.** Ama sen, onu ilk bakışta derin bir havuz zannettin. İşte, önyargılara kapılarak hakikati göremeyen insanın durumu da böyledir: Hak din, ona ilk bakışta sıkıntılı, meşakkatli bir yol gibi görünebilir. Ancak, insan ve cin şeytanlarının telkinleri sonucu zihninde oluşan batıl önyargıları aşarak hakka yöneldiği takdirde, ondaki güzelliği, parlaklığı açıkça görecektir.”

Süleyman'ın hikmet dolu sözlerinden etkilenen ve böyle büyük bir zenginlik ve kudrete sahip olmasına rağmen asla kibre kapılmadığını, aksine, derin bir tevazu ile dâimâ Rabb'ine yönelip O'na şükrettiğini gören Belkıs, **“Ey Rabb'im!” diye yalvardı, “Do ğrusu ben, şu ana kadar Sana kulluktan uzak durmakla kendime zulmetmişim fakat işte şimdi, Süleyman ile birlikte, bütün varlıkların gerçek sahibi, yöneticisi ve Efendisi olan Allah'a yürekten boyun eğiyorum!”**

Ama insanlık tarihinde bütün saltanat sahipleri Belkıs gibi teslim olmadılar:

45. Hiç kuşkusuz Biz, Semud kavmine kardeşleri gibi yakından tanıdıkları **Sâlih'i** elçi olarak seçip görevlendirmiş ve onlara mesajımızı duyurması için **göndermiştik: “Yalnızca Allah'a kulluk edin ve O'nun gönderdiği ilkeler doğrultusunda hayatınızı düzenleyin!”**

Fakat onlar, Peygamberin önderliğinde tek vücut olup Allah'a kulluk edecekleri yerde,

birbiriyle çekişip duran iki düşman gruba ayrıldılar.

46. Sâlih, inkârcılara seslenerek, **“Ey halkım!” dedi, “Rabb’inizin size dünyada ve âhirette bahşettiği güzellikleri ve iyilikleri arzu edeceğiniz yerde, ne diye O’na karşı küstahça meydan okuyarak bir an önce başınıza azâbın ve kötülüğün gelip çatmasını istersiniz? Ne olurdu, zulüm ve haksızlıktan vazgeçip Allah’tan bağışlanma dileseniz de, ilâhî lütuf ve merhamete lâayk olsanız!”**

47. Buna karşılık zâlimler, **“Ey Sâlih!” dediler, “Sen ve beraberindeki şu müminler yüzünden başımıza uğursuzluklar yağıyor!”** Sâlih ise, **“Başınıza gelen ve uğursuzluk diye nitelendirdiğiniz belâlar, işlediğiniz günahlar yüzünden size Allah katından gelen bir uyarı ve cezadır! Çünkü siz, başınıza gelen iyi-kötü her şeyle imtihân edilmektesiniz!” dedi.**

48. O şehirde, insanlar arasında Allah’a

kulluk ve teslimiyeti egemen kılmak yerine, yeryüzünde sürekli bozgunculuk çıkaran servet ve iktidar sahib i dokuz kişilik bir çete vardı.

49. Bunlar, birbirlerine Allah adına söz verip gizlice anlaşarak şöyle dediler: “Her kabîleden birer savaşıcı olarak Sâlih ve adamlarına geceleyin baskın yapıp hepsini ortadan kaldıralım; sonra da onun intikamını almak isteyecek akrabalarına, “Onun ve adamlarının öldürülmesi olayına biz katılmadık; bu işi kimin yaptığını da bilmiyoruz, gerçekten de doğru söylüyoruz!” deriz. Böylece bütün kabîlelerle savaşmayı göze alamayıp, kan diyetine razı olurlar.”

50. O n l a r akılları sıra, Allah’ın nurunu söndürmek için **bir düzen kurmuşlardı fakat, onların asla fark edemeyecekleri bir biçimde, Biz de** bütün tuzakları kuşatan **bir düzen kurmuştuk!**

51. Ey insanoğlu! İşte bak, zâlimlerin kurdukları tuzakların sonu nice oldu: Onları da , onları destekleyen topluluklarını da korkunç bir azapla tamamen yok ettik!

52. İşte, zulümleri yüzünden yıkılıp viraneye dönmüş, bomboş kalmış evleri! Hâlen ayakta duruyor. Hiç kuşkusuz bunda, öğüt almasını bilen insanlar için apaçık bir uyarı ve ibret verici bir ders vardır. İşte zâlimlerin âkıbeti böyle oldu, müminlere gelince:

53. Âyetlerimize yürekten iman eden ve bu imanın gereği olarak, dürüst ve erdemlice bir hayat sürerek kötülüğün her çeşidinden titizlikle sakınan kimseleri ise dünya ve âhîret azâbından kurtardık.

Ve aradan yıllar geçti, yeni nesiller geldi. İsimler ve şekiller değişti, fakat değişmeyen tek şey vardı; hak ile bâtılın amansız mücâdelesî:

54. Nitekim Biz, Lut'u da uyarıcı bir elçi olarak görevlendirip kavmine göndermiştik. Hani Lut,

erkek erkeğe sapık ilişkilere giren Sodom **halkına şöyle seslenmişti: “Bu çirkin işi, insanın yapı ve yaratılışına aykırı büyük bir günah olduğunu göre göre nasıl işliyorsunuz?”**

55. “Demek kadınları bırakıp da, şehvetle erkeklere yöneliyorsunuz, öyle mi? Aman Allah’ım; siz gerçekten de cehâlet içinde yüzen beyinsiz bir toplumsunuz.”

56. Fakat halkının bu uyarıya cevabı, şu alaycı ve tehditkâr sözlerden başka bir şey olmadı: “Lut ve taraftarlarını atın şehrinizden! Bunlar da amma temiz insanlarmış böyle!”

Böylece, Lut ile halkı arasında yıllar sürecektir zorlu bir mücâdele başladı. Fakat Sodomlular, tüm uyarılara rağmen ilâhî dâvete kulak vermediler; aksine azıttıkça azıttılar!

57. Bunun üzerine, onu ve ailesini o şehirden çıkarıp kurtardık fakat kâfirlerin zulmünü destekleyen karısı hariç; onun, o

zâlimlerle birlikte geride kalıp helâk olmasına karar verdik!

58. Ve üzerlerine, azap taşlarını bir yağmur gibi yağdırdık! Evet, güzelce uyarıldıkları hâlde Allah’a başkaldıranların yağmuru, ne kötü bir yağmurdur!

59. O hâlde, ey Müslüman! Rabb’inin yüceliğini ilan ederek de ki: “Zâlimlere hak ettikleri cezayı veren Allah’a hamd olsun ve O’nun seçip kurtardığı sâlih kullarına selâm olsun! Şimdi söyleyin bakalım; sonsuz kudret ve merhamet sahibi olan Allah mı daha hayırlı, yoksa müşriklerin Allah’a ortak koştuklar ı o sahte ilâhlar mı?

60. Düşünün; o âciz varlıklar mı kulluk edilmeye daha lâyıktır, yoksa gökleri ve yeri yoktan ver eden; sizin için gökten tertemiz su indiren ve onun sayesinde, bir tek ağacını bile yaratamayacağınız güzelim bağlar, bahçeler yetiştiren Allah mı?

Allah ile birlikte başka bir tanrı, öyle mi?
Hayır; bunu iddia edenler, kelimenin tam anlamıyla **yoldan çıkmış kimselerdir!**

61. Yine düşünün; o âciz varlıklar mı kulluk edilmeye daha lâyıktır, **yoksa yeryüzünü yaşamaya elverişli hâlde yaratan,** dağların, tepelerin **arasından** çağıldayan dereler, **ırmaklar akıtan,** yerin sarsılmaması **için** oraya **sapasağlam dağlar yerleştiren ve iki deniz kütlesi arasına,** tatlı suyla tuzlu suyun birbirine karışmasına engel olacak **bir perde koyan Allah mı?** (25. Furkan: 53; 35 . Fatır: 12 ve 55. Rahman: 19-22)

Allah ile birlikte başka bir tanrı, öyle mi?
Hayır, hayır; onların çoğu, ne söylediklerini bilmiyorlar!

62. Yine düşünün; o âciz varlıklar mı kulluk edilmeye daha lâyıktır, **yoksa kendisine yalvardığı anda, sıkıntıya düşenin yardımına koşup sıkıntısını gideren ve ayrıca sizleri,**

yeryüzüne birer yönetici olarak atayan Allah mı?

**Allah ile birlikte başka bir tanrı, öyle mi?
Ne kadar da az öğüt alıyorsunuz!**

63. Yine düşünün; o âciz varlıklar mı kulluk edilmeye daha lâyıktır, **yoksa karanın ve denizin karanlıklarında size yol gösteren ve rahmetinin önünde rüzgârları yağmur müjdecisi olarak gönderen Rabb'iniz mi?**

Allah ile birlikte başka bir tanrı, öyle mi?
Hayır! Hiç kuşkusuz **Allah**, acziyet ve eksiklik ifâde eden her türlü nitelikten uzaktır; müşriklerin ilâhlık pâyesine yücelterek O'na **ortak koştukları her şeyin üzerinde ve ötesindedir, çok yücedir!**

64. Yine düşünün; o âciz varlıklar mı kulluk edilmeye daha lâyıktır, **yoksa** evreni ve hayatı yoktan var ederek **ilk yaratmayı gerçekleştiren ve sonra da an be an onu devam ettiren ve gökten indirdiği ve yerden**

çıkardığı sayısız nîmetlerle **sizi besleyen Allah mı?**

Allah ile birlikte başka bir tanrı, öyle mi?
Ey Müslüman! Onlara **de ki: “Eğer** bu iddianızda gerçekten **samîmî iseniz**, o zaman bunun akla, sağduyuya ve ilâhî kitaplara uygun olduğunu ispatlayan **delilinizi koyun ortaya!”**

65. Ey Müslüman! Onlara de ki: “Göklerde ve yerde olan hiçbir varlık, yaratılmışların algı ve tecrübe sınırlarının ötesinde bir âlem olan **gaybı bilemez**; bütün bunları bilen, ancak ve **ancak Allah**’tır. Yaratılmış olanlara g elince, **onlar** ne zaman öleceklerini bilemedikleri gibi, **ne zaman diriltileceklerini de bilemezler.”**

66. Hayır, onlar yeniden dirilmenin hangi saatte olacağını bilemezlerse de, **âhiretin varlığı hakkında onlara** Peygamberler aracılığıyla **ardı ardına bilgiler** ve iknâ edici deliller **gelmiş bulunmaktadır fakat onlar, yine de öte dünyanın gerçekliği konusunda şüphe**

içindedirler; daha doğrusu, âhiretten yana kördür bunlar! İşte bunun içindir ki;

67. Allah'ın kudret ve adâletini inkâr edenler, “Ne yani” diyorlar “Şimdi biz ve geçmiş atalarımız, ölüp toprak olduğumuz zaman yeniden yaratılıp kabirlerimizden çıkarılacağız, öyle mi?”

68. “Aslında bu tehdit, bize ve geçmiş atalarımıza daha önce de yapılmıştı fakat şu ana kadar hiçbirinin gerçekleştiğini görmedik. Demek ki bu iddialar, öncekilerin uydurduğu masal ve efsanelerden başka bir şey değil!”

69. Buna karşılık, sen de onlara de ki: “Geçmişte helâk edilen medeniyetlerin yeryüzünde bıraktıkları harabeleri, yerle bir olmuş şehir kalıntılarını gezip dolaşın da, suçluların sonu nice olmuş bir görün!”

70. Ey Peygamber ve onun izinden yürüyen Müslüman! Onların çirkin davranışlarından dolayı üzme kendini; kurdukları hil elerden

dolayı da canını sıkma! Sen üzerine düşen tebliğ görevini yap, gerisini Bana bırak.”

71. Onlar, “Eğer cennet, cehennem, kıyâmet, âhiret vs. hakkında dedikleriniz doğru ise, savurduğunuz bu tehditler ne zaman gerçekleşecek?” diyerek seninle alay ediyorlar.

72. Onlara de ki: “Ne biliyorsunuz? Bir an önce gelmesini istediğiniz o azâbın bir kısmı, belki de ensenize binmek üzeredir!”

73. Eğer hâlâ helâk edilmedilerse, bunun bir tek sebebi var: Hiç kuşkusuz senin Rabb’in, insanlara karşı sonsuz lütuf ve ihsân sahibidir; ne var ki, onların çoğu şükretmez!

74. Fakat şunu unutmasınlar: Elbette Rabb’in, onların kalplerinde gizledikleri şeyleri de biliyor, açığa vurdukları şeyleri de. Öyle ki:

75. Göklerde ve yerde sizce gizli ve erişilmez gibi görünen her şey, varlık kanunlarının

kaydedildi ğ i apaçık bir kitapta yer almaktadır.

76. Hiç kuşku yok ki, bu Kur'an, İsrail Oğulları'nın ve Hristiyanların bugün üzerinde anlaşmazlığa düştükleri âhiret, Peygamberlik, tevhid gibi pek çok meselenin aslını onlara bildirmektedir.

77. Ve yine kuşku yok ki o, Allah'a ve âhiret gününe inananlar için yegâne hidâyet rehberi ve hem dünyada, hem ahirette kurtuluşa ileten ilâhî rahmet kaynağıdır. Bu kaynaktan yüz çevirenlere gelince:

78. Elbette Rabb'in, yeri ve zamanı geldiğinde onlar arasında hükmünü verecektir. O, mutlak kudret ve otorite sahibidir, her şeyi bilmektedir.

79. O hâlde, ey Peygamber! Allah'a güven ve kararlılıkla yoluna devam et! Muhakkak sen, Allah'tan gelen apaçık bir gerçek üzerindesin. Ancak bu gerçeği, diri kalpler, duyan kulaklar

benimseyebilir. Kibir, bencillik ve günah kirl eriyle kalpleri kararmış olanlara gelince:

80. Gerçek şu ki, sen kalben ölümlere sesini duyuramazsın ve ne kadar çırpınsan da, gerçeklerd e n yüz çevirip arkasını dönen sağırlara bu çağrıyı işittiremezsin.

81. V e yine sen, vicdanları kirlenmiş, gönül gözleri körelmiş olan zâlimleri, saptıkları yanlış yoldan çevirip hidâyete iletemezsin! Sen bu çağrıyı, ancak ayetlerimiz e inanmaya gönlü ola n iyi niyetli, temiz yürekli insanlara işittirebilirsin ve zaten onlar, hakîkati gördükleri anda derhal Rabb'lerine boyun eğler.

Hakikate gözlerini kapayan kâfirler ise, zamanı gelince onlar da gerçeği görecekler:

82. Haklarındaki vaad gerçekleşerek ölüm vakti geldiği zaman, onları sorgulamak için yerin içinden korkunç görünümlü bir yaratık çıkaracağız ve bu yaratık onlara, insanların

çoğunun **ayetlerimize** **gereğince** **inanmadıklarını** ve bu yüzden azâbı hak ettiklerini **söyleyecek**. O zaman tövbe edip bağışlanmak için yalvaracaklar, ancak tövbeleri kabul edilmeyecek.

83. Ve diriliş günü, **her toplumdan** **ayetlerimizi yalanlayan birer grubu** mahşer meydanında **topladığımız gün**, insan seli halinde, büyük mahkemeye doğru **sürülecekler**.

84. Nihâyet, Yüce Hâkim'in huzuruna çıktıkları **vakit**, Allah onlara, "Ey zâlimler!" **diyecek**, "**Demek ayetlerimi hiç düşünüp anlamadan öyle körü körüne inkâr ettiniz, öyle mi? Evet, söyleyin bakalım, neydi o yaptıklarınız öyle?**"

85. Böylece, işlemiş oldukları **zulüm ve haksızlıklardan dolayı** kendilerine vaadedilen azap **sözü gerçekleşmiş olacak ve onlar da**, buna karşı **söyleyecek söz bulamayacaklar**. Çünkü suçlarını hafifletecek en ufak bir

mâzeretleri bile olmayacak.

86. Oysa onlar, geceyi huzur ve güven içinde dinlensinler diye sessiz ve karanlık, gündüzü de çalışıp kazanmaları için aydınlık yaptığımızı görmüyorlar mıydı ? Evrende böyle mükemmel bir düzen kurarak sınırsız kudretini, ilmini, adaletini, hikmetini ortaya koyan Allah'ın, insanı başıboş bırakmayacağını, yapılan her iyiliğin ve kötülüğün karşılığını mutlaka vereceğini düşünmüyorlar mıydı? **Hiç kuşkusuz bunda, iman edecek bir toplum için, hakikati gösteren nice işaretler, nice deliller vardır.**

87. Evet, diriliş için sura üflendiği Gün, Allah'ın dilediği mümin kimseler hariç, göklerde ve yerde bulunanlar dehşet içinde kalacak ve hepsi, boyunları bükülmüş bir hâlde O'nun huzuruna çıkacaktır.

88. Ey insan! Dağları görürsün de, onları öylece yerlerinde duruyor sanırsın; oysa onlar, yerküreyle birlikte, tıpkı bulutların

gökyüzünde yürüyüp gittiği gibi yürümektedirler. Her şeyi güzel ve yerli yerinde yapan Allah'ın sanatıdır bu! Hiç kuşkusuz O, yaptığınız her şeyden haberdardır. Şu hâlde:

89. Her kim O'nun huzuruna bir iyilikle gelirse, ona bundan daha iyi bir karşılık vardır; üstelik onlar, O dehşetli Günün korkusundan uzak, güven içinde olacaklardır.

90. Ve kim de O'nun huzuruna kötülüklerle gelirse, onlar da yüzüstü cehenneme atılacak ve şu acı sözleri duyacaklardır: “Siz buraya, bizzat kendi arzunuzla geldiniz. Öyle ya; yaptıklarınızdan başka bir şeyin cezasını mı çekiyorsunuz?”

91. O hâlde, ey şanlı Elçi! İçinde yaşadığın Mekke halkından başlamak üzere, tüm insanlığı hak dine çağırarak de ki: “Ben, Allah'tan başka taptığınız bütün ilâhları reddederek, ancak ve

sadece, bu şehrin Rabb'ine kulluk etmekle emrolundum! Unutmayın ki, Arabistan'ın dört bir yanında kargaşa ve anarşi hüküm sürerken, **bu şehri saygıdeğer kılan** ve sizi huzur ve güven içinde yaşatan **O'dur**. Ve bu nimeti, kendisine kulluk eden bütün milletlere bahşedecektir. Çünkü göklerde ve yerde ne varsa, **her şeyin yaratıcısı ve gerçek sahibi de, ancak O'dur!** Bunun için **bana, Allah'a yürekten boyun eğen kimselerden olmam emredildi!"**

92. "Ayrıca, Kur'an'ı okumam ve tüm insanlığa ulaştırmam emredildi! Artık kim doğru yolu tutarsa, bunu ancak kendi iyiliği için yapmış olacaktır ve kim de İslâm'ı terk edip şeytanın yoluna saparsa, onlara da de ki: "Tercih ve eylemlerinden, yalnızca siz sorumlusunuz. Çünkü ben, ancak bir uyarıcıyım."

93. Ve son söz olarak, kıyâmete kadar gelecek tüm insanlığa seslenerek de ki: "Hamd olsun Allah'a ki, Kur'an'ın ilâhî kelâm olduğunu

ispatlayan **delillerini** hem dış dünyanızda, hem iç dünyanızda **size gösterecek ve siz de onları her defasında görüp tanıyacaksınız!”**

Unutma; Rabb’in, yaptıklarınızdan asla habersiz değildir.